

Dosarul nr. 3ra-153/22

2-20018050-01-3ra-15022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

6 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Gheorghe Roșca,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Gheorghe Roșca
împotriva Inspectoratului General de Carabinieri, terț Ministerul Afacerilor
Interne, cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile,
restabilirea în funcția deținută anterior și achitarea salariului pentru absența forțată
de la locul de muncă, precum și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 7 februarie 2020, Gheorghe Roșca a depus acțiune împotriva
Inspectoratului General de Carabinieri, terț Ministerul Afacerilor Interne, cu privire
la anularea ordinului nr. 274 ef. din 02 decembrie 2019 cu privire la întreruperea
raporturilor de muncă și a ordinului nr. 231 din 3 decembrie 2019, în partea ce ține
de întreruperea raporturilor de muncă cu locotenentul-major Gheorghe Roșca,
specialist principal al Secției securitate internă a Direcției securitate internă și
investigații a Departamentului Trupelor de Carabinieri (930416), cu restabilirea în
funcția deținută anterior, achitarea salariului pentru absența forțată de la locul de
muncă, precum și a prejudiciului moral și adjudecarea penalităților, cât și încasarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Gheorghe Roșca a invocat că, prin ordinul nr. 199 ef.
din 31 iulie 2018 al Departamentului Trupelor de Carabinieri, a fost angajat în
funcția de specialist principal al Secției securitate internă a Direcției securitate și
investigații a Departamentului Trupelor de Carabinieri al Ministerului Afacerilor
Interne. Atât în baza contractului individual de muncă, cât și în cadrul activității,
își exercita atribuțiile de serviciu și obligațiunile funcționale conștiincios, bazându-
se pe principiul profesionalismului, respectând întocmai normele de muncă
prestabilite inclusiv prin Regulamentul intern al entității. Iar pentru activitatea

impecabilă, a fost menționat de multiple ori, inclusiv prin acordarea de ordine, medalii, diplome de onoare, premii bănești etc.

Pe 2 octombrie 2019, printr-o înștiințare, a fost preavizat despre reorganizarea prin transformare a Departamentului Trupelor de Carabinieri în Inspectoratul General de Carabinieri din subordinea Ministerului Afacerilor Interne și aprobarea noilor state de personal prin ordinul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 172 din 10 septembrie 2019, funcția fiind reorganizată. La 7 octombrie 2019, i-au fost propuse două funcții în cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, funcții care, reieșind din competențele lor funcționale, nu corespundeau cerințelor, fiind cu câteva trepte mai joase decât funcția deținută.

În consecință, atât preavizarea, cât și eliberarea din funcție le consideră reclamantul ilegale. A mai relatat că, la 3 decembrie 2019, i-a fost adus la cunoștință ordinul nr. 274 ef. din 2 decembrie 2019 cu privire la întreruperea raporturilor de muncă, precum și extrasul din ordinul nr. 231 din 3 decembrie 2019 prin care a fost informat despre eliberarea din serviciul militar prin contract, cu trecerea în rezervă a Forțelor Armate din Republica Moldova.

Astfel, consideră reclamantul că, prin actele administrative contestate, a fost concediat ilegal. Întrucât preavizarea despre existența unei reduceri de funcție pe care a ocupat-o este ilegală și contravine realității de fapt și de drept, ordinul de concediere indicat urmează a fi anulat. Iar angajatorul avea obligația legală, potrivit art. 88 alin. (1) lit. b), art. 183 Codul muncii, de a-i propune un alt loc de muncă în subdiviziunile create cu menținerea intactă a competențelor funcționale, ținând cont de specialitatea, profesia, calificarea, funcția pe care a deținut-o.

În aceeași ordine de idei, obligația angajatorului este de a respecta condițiile contractului individual de muncă și de a oferi un loc de muncă prevăzut de contractul individual de muncă. Și doar în cazul lipsei unui loc de muncă necesar (conform specialității, profesiei, calificării funcției), salariatului preavizat îi poate fi propusă orice altă muncă vacantă existentă în cadrul unității. Or, la caz, procedura de preavizare nu a fost precedată de oricare măsuri îndreptate spre respectarea dreptului preferențial de a fi lăsat la lucru, în conformitate cu dispoziția art. 183 Codul muncii.

Prin urmare, reclamantul apreciază acțiunile angajatorului ca fiind ilegale, menționând că în perioada de preavizare erau o mulțime de funcții vacante la nivelul funcției deținute și calificării profesionale, inclusiv funcția de Specialist principal al Secției securitate internă al Inspectoratului General de Carabinieri, funcții care nu i-au fost propuse, acțiuni săvârșite cu premeditare pentru a-i propune funcții pe care sigur nu le va accepta. Atât la data preavizării, cât și în cursul perioadei de preavizare, inclusiv la data concedierii, în unitate au existat mai multe funcții vacante care nu i-au fost propuse în mod intenționat, funcții care corespundeau calificării. Or, obligația legală a angajatorului este de a propune toate locurile de muncă vacante existente în unitate, nefiind îndeajuns propunerea unui singur loc, precum și propunerea nu este unică, urmează a fi reînnoită, pe toată perioada de preaviz, la apariția locurilor vacante noi.

Totodată, consideră reclamantul că, prin ordinul Inspectoratului General de Carabinieri cu privire la întreruperea relațiilor de muncă, au fost încălcate și normele imperative constituționale prevăzute de art. 43 și anume, dreptul la muncă

și la protecția muncii al Constituției, lezându-i unul dintre drepturile fundamentale ale omului care nu poate fi îngrădit și anume, dreptul la muncă și protecția muncii.

Astfel, consideră reclamantul că a fost abuziv și nejustificat eliberat din funcția deținută, iar ordinul nr. 274 ef. din 02 decembrie 2019 urmează a fi anulat, cu repunerea în toate drepturile anterioare, inclusiv în dreptul la plata salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă.

Prin încheierea din 1 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), s-a declarat inadmisibilă pretenția formulată de către Gheorghe Roșca cu privire la repararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei și adjudecarea penalităților conform art. 330 Codul muncii, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, din motivul neîntrunirii condițiilor prevăzute de art. 208, care prevede respectarea procedurii prealabile.

Prin hotărârea din 1 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), s-a anulat ordinul nr. 274 ef. din 2 decembrie 2019 și ordinul nr. 231 din 3 decembrie 2019, în partea ce ține de întreruperea raporturilor de muncă cu locotenentul-major Gheorghe Roșca, specialist principal al secției securitate internă a Direcției securitate internă și investigații a Departamentului Trupelor de Carabinieri (930416), cu restabilirea în funcția deținută anterior și achitarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă. S-a respins drept neîntemeiată cererea depusă de Gheorghe Roșca privind încasarea cheltuielilor de judecată.

La 3 martie 2021, Inspectoratul General de Carabinieri a declarat apel nemotivat, iar la 26 aprilie 2021, apel motivat împotriva hotărârii din 1 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă integral drept neîntemeiată.

Prin decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 1 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), în partea admiterii pretențiilor cu privire la anularea ordinului nr. 274 ef. din 2 decembrie 2019 „Cu privire la întreruperea raporturilor de muncă” și a ordinului nr. 231 din 3 decembrie 2019 în partea ce ține de întreruperea raporturilor de muncă cu locotenentul-major Gheorghe Roșca, specialist principal al Secției Securitate internă a Direcției securitate internă și investigații a Departamentului Trupelor de Carabinieri (930416), cu restabilirea în funcția deținută anterior și achitarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă, și în această parte s-a emis o nouă decizie cu privire la respingerea pretențiilor, drept neîntemeiate.

În rest, hotărârea din 1 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) s-a menținut.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind neîntemeiată soluția primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii în partea admiterii pretențiilor cu privire la anularea ordinului nr. 274 ef. din 2 decembrie 2019 „Cu privire la întreruperea raporturilor de muncă” și a ordinului nr. 231 din 3 decembrie 2019 în partea ce ține de întreruperea raporturilor de muncă cu reclamantul, având în vedere că, la caz, sînt aplicabile prevederile art. 88 alin. (1) lit. a), b), c), f) din Codul muncii, ce asigură dreptul angajatorului de a concedia salariații de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal (art.86 alin.(1) lit. b) și c)), cu anumite condiții, ce, în speță, au fost îndeplinite.

Raportînd normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de control judiciar a reținut ca fiind neîntemeiate alegațiile reclamantului/apelant privind obligația în sarcina angajatorului de a propune toate funcțiile disponibile, atât la momentul preavizării salariatului a cărui funcție urmează a fi redusă, cât și în momentul eliberării din serviciu.

La 16 decembrie 2021, Gheorghe Roșca a declarat recurs împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 24 februarie 2022, a depus motivarea recursului.

În susținerea recursului, a invocat dezacordul său cu soluția instanței de apel, considerînd-o eronată, instanța interpretînd în mod eronat normele de drept material și procedural pertinent speței, fapt ce a succedat emiterea unei soluții greșite și neîntemeiate pe cauza dată.

Invederează că soluția instanței ierarhic inferioare privind respingerea acțiunii se întemeiază, în special, pe interpretarea eronată a prevederilor art. 88 alin. (1) lit. c), g) și h) din Codul muncii, cercetarea deficitară a probelor din dosar, dar și o apreciere greșită a raportului juridic stabilit între părți. De asemenea, consideră că decizia instanței de apel nu este motivată în sensul art. 6 § 1 CEDO.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 noiembrie 2021, fiind notificată recurentului în data de 25 ianuarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 43). Astfel, recursul depus la 16 decembrie 2021 și motivarea acestuia depusă la 24 februarie 2022, sînt în termen.

Prin referințele din 1 martie 2022 și 28 martie 2022, intimații au solicitat respingerea cererii de recurs drept neîntemeiată.

Examinînd temeiurile invocate în recursul depus de Gheorghe Roșca, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului

administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni

de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Gheorghe Roșca.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Gheorghe Roșca se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu